

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 50 БАСПАСӨЗ Р Е Л И З І
2012 жылғы 14 желтоқсан**

**«Қазақстан Республикасының
кейбір заңнамалық актілеріне
микроқаржы ұйымдарының қызметі
мәселелері бойынша өзгерістер мен
толықтырулар енгізу туралы»
Қазақстан Республикасының Заңы
туралы**

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне микроқаржы ұйымдарының қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы (бұдан әрі – Заң) Мемлекет басшысының 2011 жылғы 28 қаңтардағы «Болашақтың іргесін бірге қалаймыз» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі іс-шаралардың жалпыұлттық жоспарының 13-тармағын орындау мақсатында әзірленді.

Заңның мақсаты «Микроқаржы ұйымдары туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қабылдауға байланысты Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін сәйкес келтіру болып табылады.

Микрокредиттеу нарығын одан әрі дамытуды, әлеуетті қарыз алушылардың құқықтары мен мүдделерін қорғауды, микрокредиттік ұйымдардың (бұдан әрі – МКҰ) айқындылығын қамтамасыз ету, олардың инвестициялық тартымдылығын арттыру және МКҰ арасындағы бәсекелестікті ынталандыру мақсатында «микроқаржы ұйымдары» деген ұғымды және микроқаржы ұйымдарының қызметін реттеу, бақылау мен қадағалауды (бұдан әрі – МКҰ) енгізу ұсынылады.

Осыған байланысты «микрокредиттік ұйымдар» деген ұғымды жаңадан енгізілетін «микроқаржы ұйымдары» деген ұғыммен ауыстыру және, тиісінше, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасының кодексіне (бұдан әрі – ӘҚБК), «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне (Салық кодексі), «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Жеке кәсіпкерлік туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Жылжымайтын мүлік ипотекасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Халықты жұмыспен қамту туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Бағалы қағаздар рыногы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына тиісті өзгерістер енгізу талап етіледі.

Мемлекеттік уәкілетті органның тарапынан МҚҰ-ны мемлекеттік реттеуді енгізу мақсатында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне (бұдан әрі – Ұлттық Банк) МҚҰ-ны реттеу, бақылау мен қадағалау өкілеттіктерін беру бөлігінде «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, сондай-ақ мемлекеттік бақылау мен қадағалау жүзеге асырылатын дара кәсіпкерлік субъектілерінің қызметі салаларының тізбесін толықтыру бөлігінде «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына түзетулер енгізу болжанады.

МҚҰ үшін жарғылық капиталдың ең аз мөлшерін белгілеуге байланысты құқықтық коллизияларды жою үшін Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Жалпы бөлім) түзетулер енгізіледі.

МҚҰ-ның бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік жүйесін мемлекеттік реттеуді Ұлттық Банк жүзеге асыратынына байланысты «Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы» Қазақстан Республикасының Заңына толықтырулар енгізу болжанады.

Сонымен қатар, МҚҰ-ға қатысты бақылау мен қадағалауды жүзеге асыру шаралары шеңберінде уәкілетті органның шектеулі ықпал ету шаралары мен санкцияларды қолдану құқығы көзделетін болады. Осыған байланысты әкімшілік құқық бұзушылықтар үшін МҚҰ-ға арналған айыппұлдардың мөлшерлерін айқындау бөлігінде ӘҚБК-ке түзетулер енгізу талап етіледі.

МҚҰ үшін қосымша Қазақстан Республикасында кредиттік тарихты қалыптастыру (кредиттік бюро) жүйесіне міндетті қатысу белгіленеді, бұл өз кезегінде «Қазақстан Республикасындағы кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңына түзетулер енгізу талап етіледі.

Заңның құқықтық салдары:

- микрокредиттеу саласындағы отандық заңнаманың нормаларын үйлестіруді қамтамасыз етуден;
- мемлекеттік реттеуді енгізуге байланысты микрокредиттер беру қызметін жүзеге асыратын ұйымдардың айқындылығын қамтамасыз етуден;
- жалған ұйымдардың болуына жол бермеуден;
- микрокредиттеуді жүзеге асыру кезінде тараптардың жауапкершілігін арттыруға мүмкіндік беретін нормаларды жетілдіруден тұрады.

Әлеуметтік-экономикалық салдар:

- микроқаржы ұйымдары көрсететін қызметтердің қол жетімділігі мен сапасын арттырудан;
- микрокредиттеу қызметтерін көрсетуге байланысты құқықтық қатынастарға қатысушылардың өзара жауапкершілігін арттырудан;
- микроқаржыландыру нарығын сауықтыру мен ретке келтіруден;
- МҚҰ айқын нарығын қалыптастырудан;
- қарыз алушы мен МҚҰ-ның өзара қарым-қатынастары тетігін ретке келтіруден - мемлекеттік реттеуді енгізуге байланысты МҚҰ айқындылығын қамтамасыз етуден;

- уәкілетті органның тарапынан қадағалаудың жүзеге асырылуына байланысты қалың бұқара тарапынан да, инвесторлар тарапынан да микроқаржылық қызмет көрсететін ұйымдарға деген сенімді арттыру есебінен микрокредиттеу құралдарына қол жеткізуді кеңейтуден және жоғары айқындылықты қамтамасыз етуден;

- жалған ұйымдардың болуына жол бермеуден тұрады.

Барлық жоғарыда көрсетілген айқындылықты қамтамасыз ету және микрокредиттеу қызметтеріне халықтың басым көпшілігін тарту жөніндегі іс-шаралар Қазақстандағы микрокредиттеу саласын одан әрі дамыту үшін қажетті негіз жасауға көмегін тигізеді.

*Барынша жан-жақты ақпаратты мынадай байланыс телефондары бойынша алуға болады: +7 (727) 2 70-46-39,
+7 (727) 330-25-60;*

E-mail: press@nationalbank.kz, www.nationalbank.kz